

Belangrijke informatie over de orthodontische behandeling

Geachte heer/mevrouw, ouders/verzorgers,

Uw tandarts heeft u of uw kind doorverwezen voor een orthodontische behandeling. Wij vinden het belangrijk dat u goed begrijpt wat de geadviseerde behandeling inhoudt, waar u rekening mee moet houden en wat u kunt verwachten.

Orthodontie is een specialisme in de tandheelkunde. Het houdt zich bezig met het optimaliseren van de stand van tanden in de kaken. De term orthodontie komt van de Oudgriekse woorden orthos (recht) en odontos (tand). Maar de orthodontist doet meer dan alleen tanden recht zetten: zij houdt zich ook bezig met het beïnvloeden van de groei van kaken, zodat een harmonieus gelaat ontstaat. Orthodontische afwijkingen zijn grofweg in te delen in twee categorieën: afwijkingen die het gevolg zijn van een verkeerde groei van de kaken en afwijkingen die te maken hebben met een onregelmatige stand van het gebit. Veel patiënten hebben een combinatie van beide. De vorm van tanden, kiezen en kaken is gedeeltelijk erfelijk vastgelegd. Aangeboren afwijkingen, zoals schisis (hazenlip) of een overmatige groei van de onderkaak (centenbak), kunnen de ontwikkeling van het gebit en kaken verstoren, maar dit geldt ook voor invloeden van buitenaf. Tijdens de groeiperiode kunnen mondgewoontes de vorm van de kaken en de stand van de kiezen en tanden veranderen. Veel voorkomende gewoontes zijn het duimzuigen en het tongpersen.

Waarom een beugel?

Vaak wordt gedacht dat een beugel alleen maar dient voor een mooi gebit. Niets is minder waar. Bij een beugel gaat het vooral om een gezond en goed functionerend gebit, waarbij ook spieren van mond en gezicht in balans zijn. Met tanden die recht staan en kiezen van de boven- en onderkaak die goed in elkaar passen en met neusademhaling voorkom je namelijk tal van problemen, zoals schade aan tandvles, vergroeide kaken of asymmetrie in het gezicht. Op latere leeftijd voorkom je daardoor ernstige slijtageproblemen of terugtrekkend tandvles. Goed kunnen kauwen en neusademhaling hebben ook een positieve invloed op je algemene gezondheid.

Hoe lang duurt een orthodontische behandeling?

Orthodontische behandelingen duren vrij lang, gemiddeld zo'n 2 – 2,5 jaar. Een goede samenwerking tussen de patiënt (en ouders/verzorgers) en de orthodontist is van groot belang. Een goede mondhygiëne is essentieel. Om tot een behandeling over te gaan is het belangrijk om vooraf een uitgebreid onderzoek te doen en een goed en gedegen behandelplan te maken. Met behulp van röntgenfoto's, digitale foto's en gebitsmodellen ontwerpt de orthodontist zo'n op maat gemaakt behandelplan. Dit plan wordt in een aparte zitting uitgebreid besproken. De duur van een behandeling hangt af van de ernst van het probleem, de groei van de patiënt, mogelijke afwijkende mondgewoontes en de mate van trouw en nauwkeurigheid waarmee de patiënt de instructies van de orthodontist opvolgt.

Een behandeling kan uitlopen als bijvoorbeeld de groei anders verloopt dan verwacht, de wisseling trager verloopt of als de medewerking te wensen overlaat. Na de orthodontische behandeling kan een aanvullende tandheelkundige behandeling wenselijk zijn om een optimaal resultaat te bereiken. Uw orthodontist en/of tandarts kunnen u hierover adviseren.

Van belang is dus: een goede mondhygiëne, het nakomen van afspraken (*deze zullen vaak onder schooltijd plaatsvinden*), het opvolgen van alle instructies en altijd bellen als er iets stuk is (ook als er reeds een afspraak voor een controle staat).

Mocht het zo zijn dat de medewerking, na herhaaldelijke waarschuwingen en contact met ouders, toch te wensen overlaat en als er gevaar bestaat op blijvende schade aan het gebit (ontkalkingen, verkleuringen, gaatjes, tandvlesziekten) dan kan worden besloten de behandeling vroegtijdig te stoppen.

Dit betekent dat de beugel eruit gaat terwijl het gebit nog niet goed op en in elkaar past. Uiteraard heeft dit nadelige gevolgen voor het gebit.

Belangrijke informatie over de orthodontische behandeling

Met welke risico's moet u rekening houden?

Een orthodontische behandeling wordt doorgaans succesvol uitgevoerd. Net als andere tandheelkundige en medische behandelingen brengt een orthodontische behandeling ongemak, risico's en beperkingen met zich mee. Deze zullen zelden ernstig genoeg zijn om u van een behandeling te weerhouden.

- Mogelijke risico's: korter worden van de wortels, beschadiging van een tandzenuw (meestal veroorzaakt na een val of tik tegen de tanden in het verleden) met als gevolg een eventuele verkleuring van de tand.
- In sommige situaties is het in het kader van orthodontische behandeling noodzakelijk om één of meer tanden of kiezen te trekken of een chirurgische behandeling te ondergaan. Bespreekt u, indien gewenst, de risico's van deze behandelingen met uw tandarts of kaakchirurg.
- Als u veel suikerhoudende of zure producten eet of drinkt en/of niet regelmatig (of niet zorgvuldig) het gebit poetst, kunnen gaatjes (cariës), tandvleesontsteking (gingivitis) en blijvende verkleuringen (ontkalkingen) op tanden en kiezen ontstaan. Deze risico's bestaan uiteraard altijd, maar zijn groter tijdens een orthodontische behandeling. Daarom dient ook uw eigen tandarts de gezondheid van gebit en tandvlees tijdens de orthodontische behandeling te blijven bewaken door regelmatige controles.
- Voor een goed resultaat is het belangrijk dat de orthodontische behandeling volledig wordt afgerond. Onvoldoende medewerking van de patiënt of het niet nakomen van financiële verplichtingen kan tot het opschorten of zelfs staken van de behandeling leiden. Als de behandeling om enige reden voortijdig wordt beëindigd, kan dit ernstige negatieve gevolgen voor het gebit van de patiënt hebben.
- Het voltooiën van een orthodontische behandeling is geen absolute garantie voor een leven lang perfect rechtstaande tanden. Na een orthodontische behandeling kunnen tanden en kiezen weer wat verschuiven. Om dit te beperken wordt aan het einde van de orthodontische behandeling retentieapparatuur ingezet (een vastgeplakt spalkje/draadje en/of een uitneembare (nacht)beugel). In bepaalde situaties, zoals bij forse en onvoorziene kaakgroei, mondademhaling, verhoogde tongdruk of afwijkende mondgewoontes, kan het behaalde behandelresultaat minder stabiel zijn. Verder geldt dat met het toenemen van de leeftijd de positie van tanden of kiezen verandert. Dit hoort bij het normale verouderingsproces en geldt ook voor gebitten die niet orthodontisch behandeld zijn.

Hoewel de risico's erg klein zijn, zijn ze niet geheel uit te sluiten. Het is belangrijk dat al deze aspecten van de orthodontische behandeling u bekend zijn en dat u deze meeweegt in uw beslissing om al dan niet aan een orthodontische behandeling te beginnen. Begin alleen aan een beugel als u er voor 100% achter staat.

Wat moet u weten over orthodontische apparatuur (beugels)?

Orthodontische apparatuur is met grote precisie ontworpen om een specifiek probleem aan te pakken en moet met zorg worden behandeld. Voedsel en activiteiten, waardoor de apparatuur (of een deel ervan) kan worden ontzet of losraken en dus eventueel kan worden ingeslikt of ingeademd, dienen te worden vermeden. De mond kan erg gevoelig zijn voor veranderingen. Het plaatsen of bijstellen van een beugel wordt dan ook vaak gevolgd door een periode van aanpassing. Dit kan tijdelijk met ongemak en gevoeligheid van de tanden gepaard gaan. U kunt dan eventueel een pijnstiller nemen zoals paracetamol. Neem hierbij geen ontstekingsremmers, de zogenaamde NSAID's (hieronder vallen ook aspirine en ibuprofen), want die remmen de tandverplaatsing. **Let op:** Langdurig gebruik van pijnstillers kan leiden tot schade, behalve onder medisch toezicht.

Bij breuk of losraken van orthodontische apparatuur en bij ongewone klachten dient u contact op te nemen met de praktijk voor overleg of om een afspraak te maken. Algemene gezondheidsproblemen of de hiervoor te gebruiken medicijnen kunnen het verloop van de orthodontische behandeling beïnvloeden. Informeer uw orthodontist dus altijd over gezondheidsproblemen.

Wat gebeurt er als u of uw kind niet wordt behandeld?

Een regelmatig gebit met rechte tanden en goed op elkaar passende kiezen zorgt ervoor dat iemand

---

Belangrijke informatie over de orthodontische behandeling

---

goed kan bijten, kauwen, praten en lachen. Sommige tandposities kunnen leiden tot ernstige schade van het tandvlees, vergroeide kaken of een asymmetrie in het gezicht. De scheefstand van de tanden en kiezen neemt in de regel toe gedurende het ouder worden. Daarnaast kunnen vooruitstekende tanden bij een val makkelijker beschadigen.

Wat wordt er van u of uw kind verwacht?

Meer dan bij enige andere tandheelkundige behandeling is orthodontie een zaak van samenwerking tussen de patiënt (ouders) en de orthodontist. Uw orthodontist en het praktijkteam doen er alles aan om voor de patiënt het beste resultaat te bereiken.

Het succes van de behandeling (het eindresultaat, duur en kosten van de behandeling), wordt vooral bepaald door u. Voor het goede verloop van de behandeling zijn de volgende punten belangrijk:

- Een optimale mondhygiëne handhaven: drie keer per dag de tanden en kiezen goed poetsen.
- Een gebalanceerd voedingspatroon nastreven: vermijden van frisdrank en zoet voedsel (caramels, toffees en ander snoep) die de tanden kunnen aantasten.
- Zorgvuldig met de beugel omgaan: het vermijden van hard snoep. Tevens de buitenbeugel zorgvuldig opbergen, zodat deze niet kapot gaat.
- Neem contact met ons op als de beugel kapot gaat, ook als binnenkort al een afspraak gepland is.
- Het volgens de instructies dragen van de (buiten)beugel en onderdelen ervan, zoals elastieken.
- Het strikt nakomen van de afspraken. Voor schoolgaande patiënten zullen afspraken regelmatig onder schooltijd vallen. De school moet hiervoor wettelijk gezien toestemming verlenen. Vergeet u niet deze toestemming tijdig aan te vragen.

Informatie-uitwisseling met collega zorgverleners gebeurt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. In het kader van de Wet Bescherming Persoonsgegevens maken wij u erop attent dat correspondentie en foto's betreffende de behandeling ook per email verstuurd kunnen worden, bijvoorbeeld aan uw tandarts.

Dringend verzoek

Omdat we tijd voor u reserveren, verzoeken we u om afspraken alleen bij uiterste nood af te zeggen. Bij verhindering dienen afspraken 24 uur van tevoren te worden geannuleerd, anders zijn we helaas genoodzaakt om de gereserveerde tijd in rekening te brengen. Dit geldt ook voor beugels die door onzorgvuldig gebruik kapot zijn gegaan.

Nog vragen?

Mocht u verder nog vragen hebben dan kunt u uiteraard contact met ons opnemen. De orthodontist en de andere leden van het praktijkteam zullen u ook tijdens de behandeling uitgebreid voorlichten over de te nemen stappen. Daarnaast kunt u onze website, www.husinga-orthodontie.nl, bezoeken voor meer informatie over orthodontie.
